

Ανοικτή Εκδήλωση:

75 Χρόνια από την Ίδρυση του Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού (ΕΟΤ):
Το Παρελθόν, το Παρόν και το Μέλλον του Ελληνικού Τουρισμού

Οργάνωση: Αθηναϊκό Ινστιτούτο (www.atiner.gr). Διεύθυνση: Χαλκοκονδύλη 9 (5^{ος} Όροφος), Πλατεία Κάνιγγος.

Ημέρα: Δευτέρα, 19 Ιανουαρίου 2026

Ώρες: 17:30-20:30

Πρόγραμμα

Χαιρετισμός και Εναρκτήρια Ομιλία: Γρηγόριος Θ. Παπανίκος, Πρόεδρος, Αθηναϊκό Ινστιτούτο. Τίτλος: *Ο Ελληνικός Οργανισμός Τουρισμού και οι Διεθνείς Αφίξεις Τουριστών, 1951-2026.* ([ολόκληρη εργασία](#))

Συντονιστής: Γρηγόριος Θ. Παπανίκος, Πρόεδρος, Αθηναϊκό Ινστιτούτο

Ομιλίες

1. **Κώστας Κατσιγιάννης**, π. Γενικός Διευθυντής ΕΟΤ. *Η Καθοριστική Συμβολή του Ε.Ο.Τ. στην Ανασυγκρότηση του Ελληνικού Τουρισμού μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο.*
2. **Ευθυμία Σαραντάκου**, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Τμήμα Διοίκησης Τουρισμού, Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής. *Από τον Εθνικό Ελληνικό Οργανισμό Τουρισμού (ΕΟΤ) στους Περιφερειακούς και Τοπικούς Οργανισμούς Διαχείρισης Προορισμών. Διδάγματα και Προκλήσεις.* ([περίληψη](#))
3. **Ελευθερία Γκρίμπα**, Στέλεχος, Υπουργείο Τουρισμού. *Η Εφαρμογή της Ατζέντας 2030 του ΟΗΕ μέσω της Πολυβραβευμένης Δωρεάν κι Εθελοντικής Βιωματικής Δράσης Με Τίτλο: Ο Μικρός Τουρίστας/Καταναλωτής-Μια Βαλίτσα Ταξιδεύει.* ([περίληψη](#))
4. **Ναούμ Μυλωνάς**, Επίκουρος Καθηγητής, Τμήμα Τουρισμού, Ιόνιο Πανεπιστήμιο. *Ανθρώπινο Κεφάλαιο, Δεξιότητες και Ποιότητα Φιλοξενίας Στη Νέα Εποχή.* ([περίληψη](#))
5. **Κωνσταντίνος Μαρινάκος**, Αναπληρωτής Καθηγητής, Τμήμα Διοίκησης Τουρισμού, Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής. *Κατανοώντας το Σήμερα Οδηγούμε το Αύριο του Τουρισμού.* ([περίληψη](#))
6. **Ιωάννα Χατζοπούλου**, Επίκουρη Καθηγήτρια, Τμήμα Διοίκησης Τουρισμού, Πανεπιστήμιο Πατρών. *Δασική Νομοθεσία και Τουρισμός.* ([περίληψη](#))
7. **Κωνσταντίνος Σ. Μαργαρίτης**, Δημοσιογράφος-Συγγραφέας. *Τα Ευρωπαϊκά Κονδύλια Ενισχύουν Ποιοτικά τον Ελληνικό Τουρισμό.*
8. **Παναγιώτα Διονυσοπούλου**, Μέλος Σ.Ε.Π, Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο κ' τ. Προϊσταμένη Γενικής Διεύθυνσης Τουριστικής Πολιτικής, Υπουργείου Τουρισμού. *Οι Τάσεις και οι Προκλήσεις της Τουριστικής Πολιτικής σε Διεθνές και Εθνικό Επίπεδο.* ([περίληψη](#))
9. **Κωνσταντίνα Γογγάκη**, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια του Εθνικού & Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. *Οι Ολυμπιακοί Αγώνες της Αθήνας (2004) ως Πολιτισμικός Πρεσβευτής της Ελλάδας: Η Αρμόζουσα Κοσμοτότητα.* ([περίληψη](#))
10. **Δήμητρα Σκανδάλη**, Λέκτορας, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου κ' Μεταδιδακτορική Ερευνήτρια, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών. *Καινοτομία και Ψηφιακός Μετασχηματισμός στον Ελληνικό Τουρισμό: Από το Ψηφιακό Marketing και τα Big Data στις Τουριστικές Start-ups.* ([περίληψη](#))
11. **Πάρις Α. Τσάρτας**, Ομότιμος Καθηγητής, Χαροκοπείο Πανεπιστήμιο. *Υπέρ του Τουρισμού: Απαντώντας Αξιοπίστα σε Όσους Αμφισβητούν τη Σημασία του Τομέα.*
12. **Γιώργος Τσιπρανής**, Πρόεδρος, Πανελλήνια Ένωση Πιλότων. *Αεροπορικός Τουρισμός.*
13. **Αγαπητός Ξάνθης**, Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Αιγαίου. *Ο Τουρισμός ως Μοχλός Ανάπτυξης στο Διεθνές Επίπεδο.* ([περίληψη](#))
14. **Μαρία Πελεφάντη**, Υποψήφια Διδάκτωρ, Πανεπιστήμιο Πειραιώς. *Όταν Η Φιλοξενία Συναντά την Τεχνητή Νοημοσύνη: Προσβάσιμες Εμπειρίες, Εμπιστοσύνη και το Παράδειγμα του Intouch AI.* ([περίληψη](#))

Τοποθετήσεις

1. **Γεώργιος Παπαθανασόπουλος**, Εκπρόσωπος στην Ελλάδα, Διεθνής Ομοσπονδία Δημοσιογράφων Τουρισμού (F.I.J.E.T.)
2. **Σταύρος Αλιφραγκής**, Αναπληρωτής Καθηγητής, Τμήμα Εσωτερικής Αρχιτεκτονικής, Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής

Περίληψεις

Ναούμ Μυλωνάς: Το ανθρώπινο κεφάλαιο αποτελεί κρίσιμο παράγοντα ανταγωνιστικότητας και βιωσιμότητας του ελληνικού τουρισμού, ιδίως σε ένα περιβάλλον αυξανόμενων τεχνολογικών, κοινωνικών και περιβαλλοντικών μετασχηματισμών. Η παρούσα εισήγηση εστιάζει στον ρόλο των δεξιοτήτων, της εκπαίδευσης και της ποιότητας εργασίας ως θεμέλια για το μέλλον της τουριστικής ανάπτυξης στην Ελλάδα. Αναλύονται οι σύγχρονες προκλήσεις που αντιμετωπίζει ο κλάδος, όπως η εποχικότητα της απασχόλησης, η έλλειψη εξειδικευμένου προσωπικού, η αποχώρηση εργαζομένων από τα τουριστικά επαγγέλματα και η ανάγκη προσαρμογής σε ψηφιακά και «πράσινα» πρότυπα λειτουργίας. Παράλληλα, εξετάζεται η σημασία της δια βίου μάθησης, της αναβάθμισης των επαγγελματικών προσόντων και της σύνδεσης της τουριστικής εκπαίδευσης με τις πραγματικές ανάγκες της αγοράς. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην ποιότητα φιλοξενίας ως αποτέλεσμα όχι μόνο επιχειρησιακών πρακτικών, αλλά και κοινωνικών και θεσμικών συνθηκών εργασίας.

Αγαπητός Ξάνθης: Η περίοδος που διατρέχουμε έχει χαρακτηριστικά μια «πολυκρίσης» που ταλανίζει τον πλανήτη σε μια επικίνδυνη ανασφάλεια. Είναι: η κλιματική αλλαγή, οι γεωπολιτικές συγκρούσεις στη βάση του επιθετικού ρεαλισμού, οι υβριδικές απειλές, η μετανάστευση, η επισιτιστική κρίση, οι χωρικές ανισότητες, οι περιφερειακοί πόλεμοι που συνθέτουν ένα πάζλ για δύσκολους λύτες.

Είναι ο χρόνος της δυστοπίας και της αβεβαιότητας!

Η συρρίκνωση των αξιών της Δύσης αλλά η έξαρση της τεχνολογικής επανάστασης με την ΤΝ, επανακαθορίζουν το διεθνές τοπίο μέσα από τον όποιο είχαν αναδυθεί κοινωνικοοικονομικές σχέσεις στο πνεύμα του φιλελευθερισμού και της συνεργασίας μέσα από την πολιτική οικονομία. Ουσιαστικά, η υπάρχουσα τότε οικονομική ευμάρεια και η διάχυση της ανάπτυξης υποστήριζαν την μετακίνηση ταξιδιωτών σε όλο τον κόσμο, ιδιαίτερα μέσα στην Ευρώπη μετά το «annus mirabilis», 1990.

Αυτό το γεγονός εκτίναξε το «ταξίδι» ως ένα θεσμό της ευρωπαϊκής πλέον κουλτούρας, επιδιώκοντας μια περίοδο αναγλυχής και πιθανά εξερεύνησης νέων τόπων ξεκούρασης ή και διερεύνησης για τους απασχολούμενους.

Ο τουρισμός γίνεται πλέον κομμάτι της ζωής μας, πάνω στο όποιο έχουν δομηθεί πληθώρα δραστηριοτήτων τόσο σε παγκόσμιο επίπεδο, ευρωπαϊκό και εγχώριο. Ο τουρισμός αποκτά σύνθετη αξία οικονομική, κοινωνική, περιβαλλοντική και γιατί όχι και ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ συμπεριλαμβάνοντας να τον εντός της δημόσιας διπλωματίας στα όρια της έξυπνης ισχύος.

Ο τουρισμός γίνεται και διπλωματικό χαρτί στο κάδρο της εξωτερικής διπλωματίας πλέον.

Η Ευρώπη αφιερώνει και θέση σήμερα Επιτρόπου για τον Τουρισμό (μαζί με τις μεταφορές) διεκδικώντας ρόλο στην εξωτερική πολιτική της ΕΕ αλλά και για την οικονομία κλίμακας μιας και η Ευρώπη διαθέτει τις πιο πολυσύχναστες χώρες του κόσμου σε πεδίο επισκεψιμότητας και ελκυστικότητας.

Ο Τουρισμός γίνεται σήμερα μοχλός ανάπτυξης και προόδου μιας χώρας διαθέτοντας ένα ευρύ πλαίσιο που επηρεάζει και επηρεάζεται από την πληθώρα των τεκταινόμενων στη πεδίο εφαρμογής.

Η Ελλάδα διαθέτοντας ένα πλούσιο πολιτιστικό, αρχιτεκτονικό αλλά και οικολογικό τοπίο πρωταγωνιστεί στις κινήσεις αλλά και στην διαμόρφωση τουριστικών πολιτικών στο ευρωπαϊκό και διεθνές πλαίσιο.

Η εμπειρία διοίκησης που προέρχονταν από τον ιστορικό και ένδοξο ΕΟΤ τόσο σε έργα υποδομής αλλά και στην θελκτική επικοινωνία του τουριστικού φαινομένου της χώρας μας, απογείωσαν τον τουρισμό σε υψηλά και ιδιαίτερα μετά την εποχή της πανδημίας. Η «τουριστική συνείδηση» που είχε ήδη όμως αναπτυχθεί τόσες δεκαετίες τόσο στο κέντρο όσο όμως και στα φιλόξενα νησιά μας (-περιφέρεια-) απόδωσε καρπούς στις δύσκολες εποχές της τρομοκρατίας στις αρχές του αιώνα, της διεθνούς οικονομικής κρίσης του 2008 αλλά και της τουριστικής ταλάντωσης που είχε προκληθεί από τον COVID-19.

---Σήμερα ο ελληνικός τουρισμός σπάει το ένα ρεκόρ μετά το άλλο συμβάλλοντας αποφασιστικά στο ΑΕΠ της χώρας αλλά και στην εδαφική συνοχή εδραιώνοντας νέες περιοχές ανάπτυξης και διερεύνησης του χρόνου εργασίας.

Το πολύπλοκο δίλημμα ανάπτυξη ή μεγέθυνση, μαζικός ή εναλλακτικός τουρισμός, ποιότητα ή αριθμοί ; είναι υπαρκτό και αγωνιώδες όπως το διακρίνουμε και σ' άλλους ευρωπαϊκούς προορισμούς πρώτης προσέλευση.

Η απάντηση δύσκολη αλλά και αναγκαία!

Το θέμα είναι να χαραχτεί μια τουριστική εθνική στρατηγική βάθους όπως γινόταν τις παλιότερες δεκαετίες (ειδικά, '60, '70, δεκαετίες απογείωσης από τον ΕΟΤ) ώστε να υπάρξει «πυξίδα» στον εγχώριο τουριστικό δρόμο με τα φώτα διαδρομής όμως στραμμένα στα διεθνή γεγονότα.

► Ο τουρισμός δεν είναι ένα άπλα ένα οικονομικό προϊόν αλλά σήμερα αποτελεί μοχλό αιεφόρου ανάπτυξης που αγγίζει πολύπλευρες πολιτικές μιας χώρας, μιας ηπείρου. Είναι μια ζώσα Υπηρεσία που συσχετίζεται με όλες τις παγκόσμιες πτυχές των -17- στόχων βιώσιμης ανάπτυξης του ΟΗΕ, ανήκοντας κυρίως στις κοινωνικοπολιτικές επιστήμες και αντανάκλωντας παράλληλα τη σταθερότητα, την ασφάλεια, το ευ ζην και κυρίως την ειρήνη ως ένα σύνολο πανανθρώπινων αξιών!!

Περιλήψεις

Κωνσταντίνα Γογγάκη: Η φιλοσοφία του Φακέλου Υποψηφιότητας των Ολυμπιακών Αγώνων της Ελλάδας το 2004, βασισμένη στην κλασική κληρονομιά των ιερών αγώνων της Ολυμπίας, αποτέλεσε το πειστικό κριτήριο για την επιλογή της Αθήνας. Η Ολυμπία ως τόπος γένεσης του θεσμού των αθλητικών αγώνων και ως πολιτιστικός και θρησκευτικός χώρος συγκέντρωσης του τότε γνωστού κόσμου (8ος αι. π.Χ.), υπήρξε ανυπέρβλητη. Αλλά και κατά την περίοδο του νεοκλασικισμού (απόγειο 19ος αι. μ.Χ.) αποτέλεσε το κορυφαίο κέντρο επισκεψιμότητας των Ευρωπαίων ανθρώπων των γραμμάτων, που ήθελαν να προσκυνήσουν τις κλασικές πηγές της ανθρωπότητας. Το brand name «Ολυμπία», ο πνευματικός αυτός τόπος, μέχρι σήμερα, δικαίως, προσελκύει ακατάπαυστα τους επισκέπτες όλου του κόσμου. Η Ολυμπιάδα 2004, υπό το φως της Ολυμπίας και υπό την τριπλή πολιτική της μέριμνα (Α. Παπανδρέου – Κ. Σημίτης – Κ. Καραμανλής), έλαβε εθνική διάσταση. Παρά τα όποια προβλήματα, η πολιτική ενότητα κυριάρχησε, αποτελώντας το έναυσμα για την αθρόα συμμετοχή αθλητών και θεατών. Η ευπρεπής οργανωτική αντιμετώπιση, η ανθρωπιστική διάσταση του εθελοντισμού – που αφύπνισε τις συνειδήσεις, η αθλητική προσπάθεια, η έκφραση μιας άλλης συμπεριφοράς των νεοελλήνων, η έντονη πολιτισμική χροιά και το ταξίδι στον χρόνο, η ανάδειξη παιδιών προερχομένων από το Χωριό S.O.S., προκάλεσαν μια συγκινησιακή ομοψυχία. Η καλή αυτή αίσθηση εξακτινώθηκε σε κάθε ξένο επισκέπτη, ο οποίος ένιωσε οικείος, ευχαριστημένος και ασφαλής. Η πολιτική συνεργασία, η κατάλληλη υποδομή, η πολιτισμένη ατμόσφαιρα και οι ευπρεπείς υπηρεσίες, πρόσφεραν στον επισκέπτη την εντύπωση ότι αποτελεί ο ίδιος αναπόσπαστο, ενοποιητικό τμήμα μιας χώρας η οποία τον αντιμετωπίζει με την αρμόζουσα κοσμιότητα. Η αίσθηση αυτή είναι ένα πολύτιμο αναμνηστικό, ένα δώρο, το οποίο παίρνει μαζί του ο ταξιδιώτης στην πατρίδα του, και το χαρίζει στους άλλους. Σαν ζωντανός πομπός ο ίδιος μεταδίδει στους συντοπίτες του την ωραία εμπειρία. Μια έγχρωμη και νοσταλγική εικόνα των γεγονότων που έζησε. Μια σκιά μνήμης, που άξιζε, και θα ήθελε να έρθει πάλι, να την ξαναζήσει...

Ιωάννα Χατζοπούλου: Αντικείμενο της Εισήγησης με τίτλο «Δασική Νομοθεσία και Τουρισμός» αποτελεί η επισκόπηση των διατάξεων της δασικής νομοθεσίας και της νομολογιακής ερμηνείας αυτών, οι οποίες διέπουν την ανάπτυξη τουριστικών εγκαταστάσεων στις υπαγόμενες στη δασική νομοθεσία εκτάσεις (δάση, δασικές και δημόσιες χορτολιβαδικές εκτάσεις). Αρχικά επιχειρείται μία σύντομη ιστορική αναδρομή στις προ του Συντάγματος του 1975 ρυθμίσεις περί της τουριστικής αξιοποίησης των δημοσίων δασικών εκτάσεων μέσω του χαρακτηρισμού τους ως τουριστικών δημοσίων κτημάτων ή της παραχώρησής τους κατά κυριότητα για την ανέγερση ξενοδοχείων και ορειβατικών καταφυγίων, κατ' εφαρμογή των τότε ισχυουσών διατάξεων του Δασικού Κώδικα (ν.δ. 86/1969). Εν συνέχεια παρουσιάζονται οι σχετικές διατάξεις του εκδοθέντος κατ' εφαρμογή του άρθρου 24 του Συντάγματος ειδικού, δασικού νόμου 998/1979, όπως ίσχυσαν αλληλοδιαδόχως, σχετικά με την ανάπτυξη τουριστικών επενδύσεων στις δασικού χαρακτήρα εκτάσεις, τους ειδικότερους όρους και τις προϋποθέσεις του επιτρεπτού αυτών, τους ισχύοντες ειδικούς όρους δόμησης και την ακολουθητέα αδειοδοτική διαδικασία, ενώ έμφαση δίδεται στις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας, οι οποίες διέπουν την ανάπτυξη ειδικών τουριστικών υποδομών, πρόσφορων για την προαγωγή ειδικών μορφών τουρισμού, όπως χιονοδρομικών κέντρων, ορειβατικών καταφυγίων και ορειβατικών, πεζοπορικών και ποδηλατικών μονοπατιών. Περαιτέρω παρουσιάζονται οι ρυθμίσεις σχετικά με τη δημιουργία χώρων διημέρευσης και υπαίθριας αναψυχής σε δάση και δασικές εκτάσεις καθώς και τη λειτουργία δασικών χωριών, ενώ αναδεικνύονται, με αναφορά σε συγκεκριμένες μελέτες περίπτωσης, προβλήματα που ανακύπτουν από την εφαρμογή του ως άνω νομοθετικού πλαισίου στην πράξη.

Ελευθερία Γκρίμπα: «Ο Μικρός Τουρίστας/Καταναλωτής-Μια Βαλίτσα ταξιδεύει» (ενδεικτικά βίντεο: (<https://youtu.be/ImVqdApN7Os> & https://www.youtube.com/watch?v=A8HrqBG_4zs&feature=youtu.be) αποτελεί μια Πολυβραβευμένη Εθελοντική Δωρεάν Καινοτόμο Βιοματική Διαθεματική Συμπεριληπτική και Ανοιχτή Πρωτοβουλία (Επιστημονικό Πρόγραμμα / Εκπαιδευτικό Εργαστήρι), η οποία θεωρείται Βέλτιστη Πρακτική στο πλαίσιο της Αειφόρου Εκπαίδευσης (μέσω καλλιέργειας αειφορικής συνείδησης, προώθησης υπεύθυνου τουρισμού και δέσμευσης για βιώσιμη κατανάλωση, κυρίως σε σχολεία, μουσεία, βιβλιοθήκες, εθελοντικές δράσεις, αλλά και σε δράσεις εταιρικής κοινωνικής ευθύνης, παγκόσμια fora κ.λπ.), σύμφωνα με την Ατζέντα 2030 του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών & της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με αναφορά στους ακόλουθους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης/ΣΒΑ: ΣΒΑ 4: Ποιοτική εκπαίδευση, ΣΒΑ 8: Αξιοπρεπής εργασία & Οικονομική Ανάπτυξη, ΣΒΑ 12: Υπεύθυνη κατανάλωση & παραγωγή, ΣΒΑ 16: Ειρήνη Δικαιοσύνη & Ισχυροί Δεσμοί, ΣΒΑ 17: Συνεργασία για τους Στόχους.

Αναλυτικότερα, το εν λόγω πρόγραμμα αποτελεί ενημέρωση, ευαισθητοποίηση, εκπαίδευση και δραστηριοποίηση σε ζητήματα που άπτονται της αειφορίας δηλαδή στοχεύει στο να αποκτήσουν οι συμμετέχοντες ενεργό πολιτειότητα, δρώντας με βάση τους 3 πυλώνες της βιώσιμης ανάπτυξης: οικονομία, κοινωνία, περιβάλλον. Εν ολίγοις, να αποκτήσουν οικουμενική τουριστική συνείδηση, αρχικά, προστατεύοντας και αναδεικνύοντας τη Χώρα τους και τους τουριστικούς της προορισμούς και στη συνέχεια, όλες τις χώρες στις

Περιλήψεις

οποίες ταξιδεύουν, σεβόμενοι το περιβάλλον και αλληλεπιδρώντας θετικά με το οικοσύστημα. Αναλυτικότερα, η πρωτοβουλία αυτή ξεκίνησε από 2 μόνιμα στελέχη του Δημοσίου Τομέα (ορισμένα Εστιακά Σημεία για τους 17 ΣΒΑ) που θεωρούν ότι οι πρωτότυπες, δημιουργικές, εθελοντικές, κοινωνικές δράσεις, είναι όχι μόνο απαραίτητες, για το κράτος, αλλά και επιβεβλημένες. Έτσι, προσπάθησαν να «ενσωματώσουν» τη νοοτροπία αυτή, στο χώρο εργασίας τους, ερχόμενες σε στενή συνεργασία και συνδημιουργία με ενδιαφερόμενους φορείς.

Ευθυμία Σαραντάκου: Με αφορμή τη συμπλήρωση 75 ετών από την ίδρυση του Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού (ΕΟΤ), η εισήγηση αξιοποιεί την ιστορική εμπειρία όχι ως αντικείμενο αναπόλησης, αλλά ως εργαλείο κατανόησης των σύγχρονων προκλήσεων της τουριστικής διακυβέρνησης. Ο ΕΟΤ ιδρύθηκε το 1951 σε ένα πλαίσιο μεταπολεμικής ανασυγκρότησης, έντονα συγκεντρωτικής διακυβέρνησης και πρώιμης ανάπτυξης του μαζικού τουρισμού. Σε αυτές τις συνθήκες λειτουργήσε ως ένας ισχυρός και ευέλικτος πολυλειτουργικός οργανισμός, με αρμοδιότητες στον χωρικό και αναπτυξιακό σχεδιασμό, στις υποδομές, στη ρύθμιση της αγοράς, στην προβολή και στην εκπαίδευση ανθρώπινου δυναμικού, θέτοντας τις βάσεις για τη δημιουργία των περισσότερων ελληνικών τουριστικών προορισμών. Από τη δεκαετία του 1990 και μετά, η σταδιακή μεταβολή του μοντέλου διακυβέρνησης στην Ελλάδα οδήγησε σε αποδυνάμωση του ενιαίου ρόλου του ΕΟΤ, με μεταφορά κρίσιμων αρμοδιοτήτων και περιουσιακών στοιχείων σε πλήθος φορέων (υπουργεία, περιφέρειες, δημόσιες επιχειρήσεις), γεγονός που ενίσχυσε τον κατακερματισμό και τη μειωμένη συνοχή στην άσκηση τουριστικής πολιτικής, ενώ παράλληλα ενδυναμώθηκε ο ρόλος του ιδιωτικού τομέα χωρίς όμως αντίστοιχους μηχανισμούς συντονισμού. Στο σημερινό πλαίσιο, η Ελλάδα επιχειρεί μια καθυστερημένη αλλά αναγκαία μετάβαση προς τη διαχείριση τουριστικής ανάπτυξης σε επίπεδο προορισμού, με την εισαγωγή των Οργανισμών Διαχείρισης Προορισμών μέσω του πρόσφατου θεσμικού πλαισίου. Παρά τη διεθνή αναγνώριση του μοντέλου, η εφαρμογή του στη χώρα κινδυνεύει να παραμείνει μετέωρη. Οι υπό σύσταση οργανισμοί καλούνται να λειτουργήσουν σε περιβάλλον έντονης χρηματοδοτικής αβεβαιότητας, απουσίας μόνιμων πόρων, περιορισμένης θεσμοθετημένης συμμετοχής του ιδιωτικού τομέα, του ακαδημαϊκού χώρου και της κοινωνίας των πολιτών, καθώς και ανεπαρκούς συντονισμού συναρμοδιοτήτων. Ταυτόχρονα, αντιμετωπίζουν σύνθετες σύγχρονες προκλήσεις, όπως η πίεση στη φέρουσα ικανότητα των προορισμών, η ανάγκη διαχείρισης δεδομένων και παρατηρητηρίων, η κλιματική κρίση και η διατήρηση της κοινωνικής νομιμοποίησης της τουριστικής ανάπτυξης. Η εισήγηση καταλήγει ότι τα διδάγματα από την επιτυχή περίοδο του ΕΟΤ –θεσμική συνεκτικότητα, αποτελεσματικός συντονισμός, ποιοτικό ανθρώπινο δυναμικό και καινοτομία– παραμένουν κρίσιμες προϋποθέσεις για τη βιώσιμη συγκρότηση των σύγχρονων ελληνικών Οργανισμών Διαχείρισης Προορισμών.

Κωνσταντίνος Μαρινάκος: Ο τουρισμός εισέρχεται στο 2026 έχοντας ξεπεράσει οριστικά-συμπεριλαμβανομένων και των αριθμών - την πανδημική περίοδο. Καταγράφηκαν περίπου 1,4 δισεκατομμύρια διεθνείς αφίξεις τουριστών το 2024, αύξηση 11% σε σύγκριση με το 2023 και πλήρης ανάκαμψη στα επίπεδα του 2019 (en.unwto-ar.org). Κατά το πρώτο εξάμηνο του 2025, οι διεθνείς αφίξεις συνέχισαν να αυξάνονται, σημειώνοντας αύξηση 5% σε σχέση με την ίδια περίοδο το 2024 και τώρα είναι σταθερές πάνω από τους όγκους πριν από την Covid. (untourism.int). Ταυτόχρονα, ο τομέας των Ταξιδιών και του Τουρισμού έφτασε σε εκτιμώμενη αξία 10,9 τρισεκατομμυρίων δολαρίων το 2024, που ισοδυναμεί με περίπου 10% του παγκόσμιου ΑΕΠ, υποστηρίζοντας 357 εκατομμύρια θέσεις εργασίας (wttc.org). Αλλά μέσα σε αυτούς τους αριθμούς συμβαίνουν πολλά περισσότερα: η κατεύθυνση των ταξιδιωτικών ροών, οι προσδοκίες των ταξιδιωτών και τα μοντέλα ανάπτυξης προορισμών αλλάζουν. Ο τουρισμός είναι ολοένα και λιγότερο ένας γραμμικός τομέας και περισσότερο ένα οικοσύστημα σχέσεων μεταξύ ανθρώπων, τόπων, τεχνολογιών και αξιών. Δεν είναι μόνο οι προορισμοί που μεταμορφώνονται: ο τρόπος με τον οποίο ταξιδεύουν οι άνθρωποι, πώς κάνουν κρατήσεις, πόσα και τι ξοδεύουν και πώς εργάζονται αλλάζουν. Σε αυτό το σενάριο, η ανάγνωση τάσεων δεν είναι μια θεωρητική άσκηση: σημαίνει πρόβλεψη στρατηγικών αποφάσεων για επιχειρήσεις, προορισμούς και ιδρύματα. Εδώ βρίσκεται η πρόκληση του 2026: η κατανόηση του παρόντος για να κυβερνηθεί το μέλλον του τουρισμού.

Δήμητρα Σκανδάλη: Η παρούσα παρουσίαση εξετάζει τον ρόλο της καινοτομίας και του ψηφιακού μετασχηματισμού στον ελληνικό τουρισμό, αναδεικνύοντας τον τρόπο με τον οποίο οι σύγχρονες ψηφιακές τεχνολογίες αναδιαμορφώνουν τη δομή, τη λειτουργία και τη διεθνή ανταγωνιστικότητα του κλάδου. Ο τουρισμός αποτελεί βασικό πυλώνα της ελληνικής οικονομίας, συμβάλλοντας ουσιαστικά τόσο στο ΑΕΠ όσο και στην απασχόληση, και σήμερα βρίσκεται σε μια περίοδο βαθιάς ψηφιακής μετάβασης, η οποία συνδέεται στενά με τη βιώσιμη ανάπτυξη και τη βελτίωση της εμπειρίας των επισκεπτών. Αρχικά, η παρουσίαση αναφέρεται σε βασικές θεσμικές ψηφιακές πρωτοβουλίες που υλοποιούνται σε εθνικό επίπεδο, όπως η πλατφόρμα e-MHTE και το έργο mydigitaltourism, οι οποίες προάγουν τη διαφάνεια, τη διαλειτουργικότητα και την απλοποίηση των διοικητικών διαδικασιών μέσω της αξιοποίησης δεδομένων σε πραγματικό χρόνο. Στη συνέχεια, αναλύεται ο ρόλος του ψηφιακού μάρκετινγκ και της ανάλυσης Μεγάλων Δεδομένων (Big Data) στην

Περιλήψεις

κατανόηση της τουριστικής ζήτησης, στη διαμόρφωση εξατομικευμένων στρατηγικών επικοινωνίας και στη βελτιστοποίηση της στόχευσης αγορών, με αναφορά σε ενδεικτικά παραδείγματα από σημαντικούς ελληνικούς τουριστικούς προορισμούς. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη χρήση εργαλείων βασισμένων σε δεδομένα για την πρόβλεψη τουριστικών ροών, τη διαχείριση της εποχικότητας και την αντιμετώπιση του φαινομένου του υπερτουρισμού, καθώς και στην ανάπτυξη «έξυπνων» πόλεων και τουριστικών υποδομών που ενσωματώνουν τεχνολογίες Διαδικτύου των Πραγμάτων (IoT), λύσεις βιώσιμης κινητικότητας και ψηφιακές υπηρεσίες για τους επισκέπτες. Επιπλέον, εξετάζεται η συμβολή των τουριστικών νεοφυών επιχειρήσεων ως βασικών φορέων καινοτομίας, δημιουργίας θέσεων εργασίας και διεθνοποίησης στο ελληνικό τουριστικό οικοσύστημα. Η παρουσίαση καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η συνεργιστική ενσωμάτωση των ψηφιακών τεχνολογιών, της ανάλυσης δεδομένων και της καινοτόμου επιχειρηματικότητας αποτελεί κρίσιμη προϋπόθεση για τη διαμόρφωση ενός πιο βιώσιμου, ανθεκτικού και διεθνώς ανταγωνιστικού μοντέλου τουριστικής ανάπτυξης στην Ελλάδα. Στο πλαίσιο αυτό, η ψηφιακή καινοτομία δεν αντιμετωπίζεται απλώς ως τεχνολογική αναβάθμιση, αλλά ως στρατηγικός και θεσμικός μετασχηματισμός που διαμορφώνει τη μελλοντική πορεία του ελληνικού τουρισμού.

Μαρία Πελεφάντη: Η παρούσα παρουσίαση εξετάζει πώς η Τεχνητή Νοημοσύνη μετασχηματίζει τη φιλοξενία και τον τουρισμό, μετακινώντας το κέντρο βάρους από την απλή «παροχή υπηρεσιών» στη δημιουργία μιας ολοκληρωμένης εμπειρίας εμπιστοσύνης, ασφάλειας και συμπερίληψης για κάθε επισκέπτη. Η συζήτηση εντάσσεται στο πλαίσιο της ψηφιακής μετάβασης του ελληνικού τουριστικού οικοσυστήματος, με αναφορά σε θεσμικές πρωτοβουλίες που ενισχύουν τη διαλειτουργικότητα και τη διαφάνεια, όπως η πλατφόρμα e-MHTE και το έργο mydigitaltourism, τα οποία αναβαθμίζουν τις υπηρεσίες του Υπουργείου Τουρισμού και απλοποιούν κρίσιμες διοικητικές διαδικασίες. Στη συνέχεια, παρουσιάζεται η νέα γενιά «AI agents» ως ψηφιακοί συντονιστές εμπειρίας που μπορούν να υποστηρίξουν την πορεία του επισκέπτη ή του διεθνούς ασθενή από το πρώτο αίτημα μέχρι τη μετέπειτα φροντίδα, με προσωποποίηση, καλύτερη λήψη αποφάσεων, γλωσσική υποστήριξη και διαχείριση ρίσκου, αλλά και με σαφείς προκλήσεις γύρω από ιδιωτικότητα και μεροληψία. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στον τουρισμό προσβασιμότητας, καθώς περίπου 1,3 δισεκατομμύρια άνθρωποι, δηλαδή 16% του παγκόσμιου πληθυσμού, βιώνουν σημαντική αναπηρία, γεγονός που καθιστά την προσβάσιμη επικοινωνία και τα «journeys χωρίς εμπόδια» στρατηγική προτεραιότητα. Με βάση τις κατευθύνσεις του UN Tourism για Accessible Tourism for All και τα διεθνή πρότυπα προσβασιμότητας (ISO 21902:2021), η ομιλία αναδεικνύει πώς η AI μπορεί να ενισχύσει την καθολική εμπειρία, χωρίς να υποκαθιστά τον ανθρώπινο παράγοντα. Ως παράδειγμα κοινωνικής καινοτομίας σε ανάπτυξη παρουσιάζεται το InTouch AI, μια υπό ανάπτυξη λύση AI avatar που στοχεύει να λειτουργεί ως γέφυρα επικοινωνίας για Κωφούς και βαρήκοους επισκέπτες σε κρίσιμα σημεία της εμπειρίας φιλοξενίας (πληροφόρηση, check-in, εξυπηρέτηση, ασφάλεια), ενισχύοντας την ισότιμη πρόσβαση και τη συνολική ποιότητα εμπειρίας.

Παναγιώτα Διονυσοπούλου: Ο τουρισμός αποτελεί έναν από τους πλέον στρατηγικούς τομείς της δημόσιας πολιτικής, με καθοριστική συμβολή στην οικονομική ανάπτυξη, την κοινωνική συνοχή και τη διεθνή εικόνα των χωρών. Οι επιπτώσεις της λειτουργίας του τουριστικού προϊόντος είναι πολυδιάστατες και ο ρόλος του, ως αναπτυξιακού μηχανισμού, επηρεάζει την απασχόληση, την περιφερειακή και χωρική ανάπτυξη, καθώς και τη διαχείριση των φυσικών και πολιτιστικών πόρων. Τονίζεται ότι, η τουριστική πολιτική υπερβαίνει την απλή προβολή των προορισμών και αφορά τη βιώσιμη διαχείριση των πόρων και τη θεσμική διακυβέρνηση. Η πανδημία covid-19 λειτούργησε ως καταλύτης επαναπροσδιορισμού του μοντέλου της τουριστικής ανάπτυξης, αναδεικνύοντας την ανάγκη ανθεκτικότερων και πιο ισορροπημένων πολιτικών. Οι σύγχρονες διεθνείς τάσεις της τουριστικής πολιτικής εστιάζουν στη βιωσιμότητα, ως προϋπόθεση ενίσχυσης της μακροχρόνιας ανταγωνιστικότητας. Η πολιτιστική ταυτότητα των προορισμών αποτελεί ουσιαστική συνιστώσα στη χάραξη πολιτικής. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην κλιματική αλλαγή, στις χωρικές πιέσεις και στην ανάγκη διαφοροποίησης του τουριστικού προϊόντος, παράλληλα με τον ψηφιακό μετασχηματισμό και τη χρήση δεδομένων για τον σχεδιασμό και τη διαχείριση των τουριστικών ροών. Η κοινωνική διάσταση του τουρισμού ως εργαλείου περιφερειακής ανάπτυξης και ενίσχυσης των τοπικών κοινωνιών αποτελεί έναν από τους κεντρικούς άξονές της. Επισημαίνεται ο ιστορικός και σύγχρονος ρόλος του ΕΟΤ, ο οποίος καλείται να εξελιχθεί από φορέα προβολής σε στρατηγικό κόμβο συντονισμού ανάδειξης του τουριστικού προϊόντος, σε εθνικό και διεθνές επίπεδο. Αναδεικνύεται η ανάγκη ολοκληρωμένων, συμμετοχικών και βιώσιμων πολιτικών, που θα διασφαλίσουν ανθεκτικό και κοινωνικά δίκαιο μέλλον για τον ελληνικό τουρισμό.